

Vägtrafikskador 2023

229

personer omkom i vägtrafikolyckor under 2023.

1 789

personer skadades svårt i vägtrafikolyckor under 2023.

77 %

177 av 229 omkomna, 77 procent, var män.

57 %

130 av 229 omkomna, 57 procent, var skyddade trafikanter dvs. de färdades i personbil, lastbil eller buss.

12

12 av 229 omkomna var barn (under 18 år).

37 %

85 personer (37 procent av de omkomna) var 65 år eller äldre.

2,2

2,2 personer per 100 000 invånare omkom i vägtrafiken i riket, från 1,3 i Stockholms län till 3,9 i Västerbottens län.

23 %

52 av 229, 23 procent, omkom inom tätbebyggt område.

Statistikens omfattning

Statistiken om vägtrafikskador baseras på uppgifter som polisen rapporterar från olycksplatser. Polisen rapporterar från olyckor med personsador enligt Kungörelse (1965:561) om statistiska uppgifter angående vägtrafikolyckor, 29 april 2022 ersatt av lagen (SFS 2021:319) om Transportstyrelsens olycksdatabas. Uppgifter om alkoholhalt i blodet bland omkomna förare kommer från Rättsmedicinalverket.

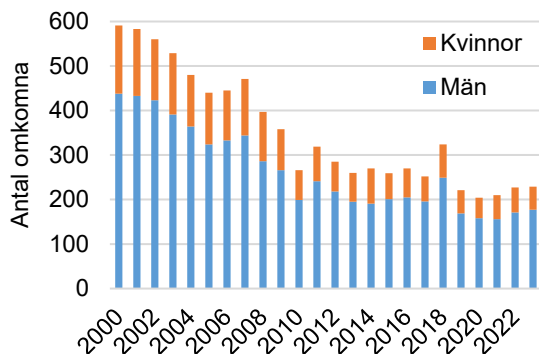
Detta är en sammanfattning av statistiken *Vägtrafikskador 2023* (Trafikanalys Statistik 2024:12).

Publiceringsdatum: 2024-04-25

Denna statistik ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) och Trafikanalys är statistikansvarig myndighet inom området transporter och kommunikationer. Trafikanalys analyserar och utvärderar svensk transportpolitik och ansvarar för den officiella statistiken.

229 personer omkom i trafiken 2023

Under 2023 omkom 229 personer i vägtrafikolyckor, mot 227 personer året innan (+1 procent). Därmed var 2023 det femte året i rad med färre än 230 omkomna. Av de 229 omkomna var 52 kvinnor och 177 män, dvs. 77 procent var män (Figur 1).

Figur 1. Antal omkomna i vägtrafikolyckor, män respektive kvinnor. Åren 2000–2023.
Anm: Själv mord exkluderas på ett systematiskt sätt från antal omkomna i denna statistik från och med år 2010.

Flest omkomna i personbil

Av de omkomna under 2023 var 57 procent skyddade trafikanter, dvs. färdades i personbil, lastbil eller buss. Den största trafikantgruppen bland omkomna var personbilister, där nära 3 av 4 omkomna var bilens förare. Under 2023 omkom 14 fler skyddade trafikanter jämfört med 2022 (Tabell 1).

Tabell 1. Antal omkomna i vägtrafiken per trafikantgrupp. År 2023 och 2022 samt förändring mellan åren.

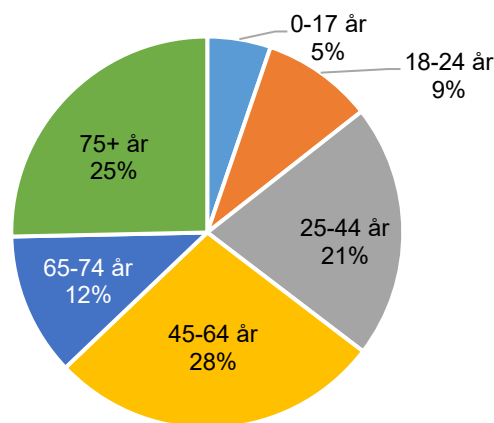
Trafikant	Antal 2022	Antal 2023	Förändring
Personbil – förare	79	77	-2
Personbil – passagerare	21	33	+12
Lastbil/buss	16	20	+4
Skyddade trafikanter	116	130	+14
Motorcyklister	30	29	-1
Mopedister	11	3	-8
Cyklister	26	30	+4
Gående	27	24	-3
Övriga	17	13	-4
Oskyddade trafikanter	111	99	-12
Samtliga	227	229	+2

Anm: I gruppen "Övriga" finns bland annat skottrar, fyrhjulingar och ryttare.

Av alla omkomna under 2023 var 43 procent oskyddade trafikanter, det var 12 omkomna färre jämfört med året innan. Bland oskyddade trafikanter är cyklister den största trafikantgruppen, följt av motorcyklister och gående.

Få barn bland de omkomna

Av dem som omkom i vägtrafiken under 2023 var 14 procent barn och unga vuxna (under 25 år), 49 procent var 25–64 år och 37 procent var ålderspensionärer (65 år och äldre). Figur 2 visar hur omkomna fördelade sig per åldersgrupp.

Figur 2. Andel omkomna i vägtrafiken i olika åldersgrupper. År 2023.
Anm: 100% = totalt 229 omkomna i alla åldersgrupper

Av de omkomna under 2023 var 12 barn (under 18 år), jämfört med 15 barn året innan. Av de 12 barn som omkom under 2023 var 5 i personbil och övriga 7 oskyddade trafikanter; 1 på moped, 2 cyklister, 2 gående och 2 övriga oskyddade trafikanter.

Den långsiktiga trenden är minskning av barn bland de omkomna. I slutet av 1980-talet var runt 12 procent av de omkomna barn (under 18 år), medan det senaste decenniet har barnen utgjort ungefär 5 procent.

Omkomna på moped eller cykel oftast män

Totalt under 2023 omkom 3 mopedister (mot 11 året innan), samtliga var pojkar/män och en var under 18 år.

Under året omkom också 30 cyklister, 26 män och 4 kvinnor. Av omkomna cyklister var så många som hälften 75 år och äldre.

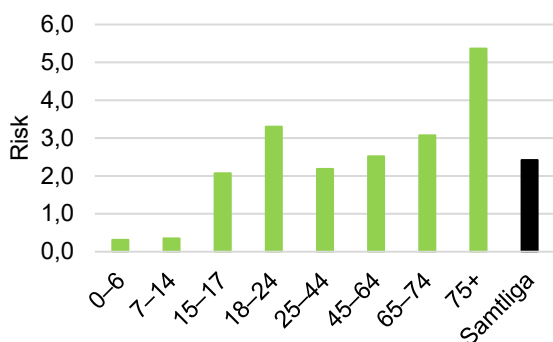
Singelolyckor med MC

Under 2023 omkom 29 motorcyklister mot 30 året innan. Samtliga omkomna var förare och alla utom

en var män. Hälften av de omkomna på MC var 45 år eller äldre. 15 av 29 motorcyklister omkom i singelolyckor. Tre omkom i kollision med vilt, övriga i kollision med ett annat motorfordon.

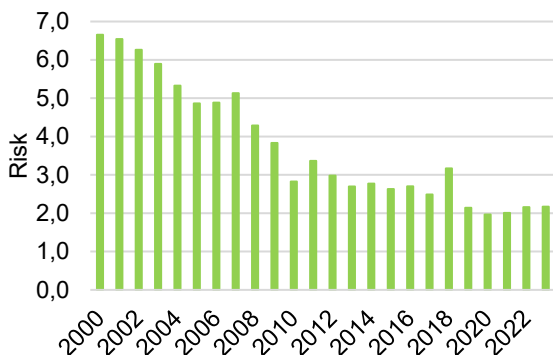
Unga vuxna och äldre är riskgrupper

Ett sätt att beräkna risk i vägtrafiken är att relatera antal omkomna i en viss åldersgrupp till dess antal i befolkningen. Beräknat på detta sätt är risken att omkomma i vägtrafiken störst för de allra äldsta (75 år och äldre) följt av unga vuxna (18–24 år). Eftersom risken varierar mycket över enskilda år har vi beräknat ett genomsnitt för de senaste 10 åren (Figur 3).

Figur 3. Risk beräknat som antal omkomna per 100 000 invånare. Per åldersgrupp och totalt, genomsnitt för åren 2014–2023.

Sett över en längre period har antal omkomna per invånare minskat i alla åldersgrupper. För befolkningen i sin helhet har risken mätt i antal omkomna per invånare minskat med 70 procent sedan år 2000. Under 2023 omkom 2,2 personer per 100 000 invånare, samma siffra som året innan. Sedan år 2000 har risken mätt som antal omkomna per 100 000 invånare minskat med 67 procent (Figur 4).

Figur 4. Risk mätt som antal omkomna per 100 000 invånare. Åren 2000–2023.

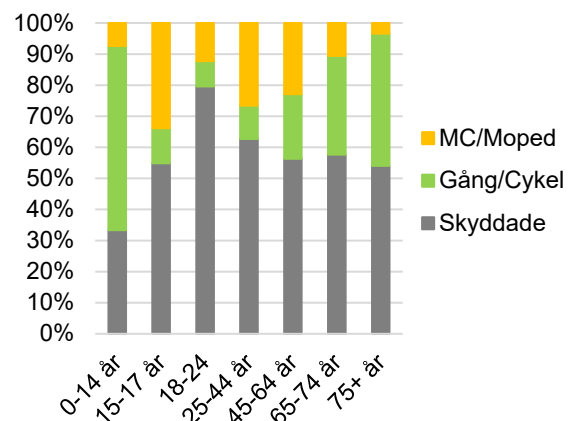
¹ Övriga oskyddade trafikanter är skoter, fyrhjuling, ryttare etcetera.

Hälften av äldre omkomna är oskyddade trafikanter

Vi såg ovan att personbil totalt sett är det vanligaste färdmedlet bland de omkomna (Tabell 1). De skyddade trafikanterna – personbil, lastbil och buss – utgjorde 57 procent av de omkomna, cykel/gång för 24 procent, MC/moped för 14 procent och gruppen övriga oskyddade trafikanter¹ för 5 procent av de omkomna under 2023 (Tabell 1).

Skillnaderna mellan hur olika åldersgrupper främst färdas i trafiken, speglas i hur olika åldersgrupper omkommer. Bland de yngsta som ännu ej nått mopedåldern är gång/cykel det vanligaste färdmedlet, bland dem som omkommer.

I mopedåldern är MC/moped vanligare och bland unga vuxna (18–24 år) dominerar bilen stort som färdmedel. MC/moped är relativt vanligt färdmedel i omkomna i gruppen 25–44 år. Ju äldre man blir desto vanligare blir det att man omkommer i trafiken som gående eller cyklist. (Figur 5).

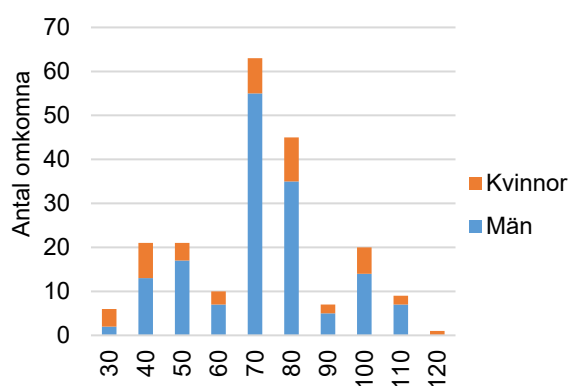
Figur 5. Andel (procent) omkomna per trafikantgrupp i olika åldersgrupper. Genomsnitt för åren 2014–2023.

Flest omkommer på 70- och 80-vägar

Av de 229 personer som omkom under 2023 omkom en majoritet (72 procent) i olyckor utanför tätbebyggt område.²

Vanligaste hastighetsgränserna på olycksvägarna var 70 km/h och 80 km/h. Det är jämförelsevis färre personer som omkommer på vägar med de högsta hastigheterna (Figur 7).

² 23 procent omkom inom tätbebyggt område och 5 procent inom okänd bebyggelse.

Figur 6. Antal omkomna per hastighetsgräns på olycksvägen samt kön. År 2023.
Anm: Utöver vad som visas omkom 22 män och 4 kvinnor på väg med hastighet 20 km/h, 10 km/h, gångfart eller okänd hastighet.

Många viltolyckor i trafiken.

Under 2023 omkom 9 personer i viltolyckor, 6 av dem satt i personbil och 3 var motorcyklister. Dessa viltolyckor är alltså *dödsolyckor* med vilt inblandat.

Totalt rapporterades nästan 65 000 viltolyckor på väg under 2023, enligt Nationella Viltolycksrådet. Viltolyckorna har ökat med 46 procent sedan 2015 (första året det finns uppgifter för).

De vanligaste djuren i de rapporterade viltolyckorna under 2023 var rådjur (73 procent av olyckorna) följt av vildsvin (9 procent) samt dovhjort och älg (8 procent vardera). Observera att ren inte ingår i vilt.³

Singelolyckor sker främst med personbil och tung MC

Av de 229 personerna som omkom under 2023 förolyckades 62 personer (27 procent) i *singelolyckor* med motorfordon. Vanligaste singelolyckan skedde med personbil (47 omkomna) följt av motorcykel, främst tung sådan (10 omkomna).

Av 30 omkomna cyklister var 14 i kollision med ett motorfordon. Övriga omkomna cyklister var singelolyckor eller olyckor med annan cyklist eller annan oskyddad trafikant.

Stora regionala skillnader

Antal omkomna per län var under 2023 från som lägst 1 person i Gotlands och 2 i Hallands län till som högst 45 omkomna i Västra Götaland.

Antal omkomna per län varierar mycket över åren, särskilt i län med mindre befolkning. Antal omkomna per 100 000 invånare under de senaste 10 åren har varit lägst i Stockholms län, följt av Uppsala, Blekinge och Östergötlands län. Högst antal omkomna i relation till befolkningen har det varit i Norrbottens län följt av Jämtlands och Gotlands län.

Studier visar att det är svårt att förklara regionala skillnader i dödstal i vägtrafiken, men mönstret är att områden med hög (låg) befolkningstäthet har ofta låga (höga) dödstal i trafiken. Hög befolkningstäthet samvarierar med en rad faktorer som vi vet är gynnsamt för trafiksäkerheten; mindre bilåkning, mer kollektivtrafik och mer av separerade körfält för skyddade/oskyddade trafikanter till exempel.⁴

Mer information

Du hittar tabellerna med den officiella statistiken, tidigare års tabeller och beskrivande rapporter samt kvalitetsdeklaration för statistiken här: www.trafa.se/vagtrafikskador.

Det finns också möjlighet att göra egna urval ur statistiken om vägtrafikskador i vår statistikportal: www.trafa.se/vagtrafik/vagtrafikskador/?cw=1&q=t1004

Kontakt: Maria Melkersson, 010-414 42 16, e-post: maria.melkersson@trafa.se
 Björn Tano, 010-414 42 28, e-post: bjorn.tano@trafa.se

³ www.viltolycka.se/statistik/viltolyckor-for-respektive-viltslag

⁴ Se vidare diskussion om regionala faktorer och skillnader i dödstal i *Vägtrafikskador 2012* (Trafikanalys Statistik 2013:9).